

disse 10 Bladser, men at de ville komme ind i Hundredevis. Jeg vil se bort fra, hvorledes man der vil kunne finde ud, hvem der har bedst Udkomst til at komme i Betragtning, men bare henviser til, at Kravene for Nar ville stige, at man ikke vil blive staaende ved en Bevilling paa 2,000 Kr., men at man under Henvisning til de mange Andragender, der ville komme ind i Hundredevis, atter og atter vil forlange Bevillingen forhøjet. Naar man altsaa her gennem en Afstemning f. Eks. siger: Stemmer ikke, og derigennem antyder, at man til 3dje Behandling vil stille sig absolut til Gunst for denne Badeanstalt, saa vil jeg gøre opmærksom paa, at saa maa man vide, at dersom man gennem en saadan Stilling vil føre Finansudvalget ind paa at give Bevillingen, vil den kunne komme til at drage meget vidtrækkende Konsekvenser efter sig, thi det vil saa vel egentlig ikke alene blive Badeanstalten i Silkeborg, det gælder om, men snart hver lille Købstad i Landet har oprettet en Badeanstalt enten privat med store Opoffrelser, eller ogsaa har Kommunen oprettet den, men næsten ikke et eneste Sted omkring i Provinserne ser man, at disse Badeanstalter kunne betale sig, men dog opretholder man dem med Opoffrelse, fordi Løgerne tit og ofte ligefrem henviser til Benyttelsen af saadanne forskellige Bade, enten varme Bade eller Styrtebade eller romeriske Bade, der altsaa ere ligesom en nødvendig Kur for en eller anden Sygdom. Jeg antyder det ikke for usandsynligt, at man saa omkring ved disse mindre Badeanstalter vil komme til os og gøre Krav paa Tilskud under humane Hensyn, og jeg ser og mener ikke, at Tilskuddene til disse mindre Badeanstalter ville blive mindre end til den i Silkeborg, saa at de ville komme til at omfatte hele Landet. Jeg ser da ikke andet, end at vi derved komme ind paa en Vej, der fører Konsekvenser efter sig, hvorved der efterhaanden ikke vil blive Spørgsmaal om 2,000 Kr., men snarere om 100,000 Kr. Det er det, jeg vil lægge de Herrer paa Sinde, naar de gennem deres Afstemning nu forberede et Tryk paa Finansudvalget til 3dje Behandling. Jeg vil kun sige, at jeg ikke vil stille mig ugunstig, jeg har kun taget Ordet for særlig at betone de Konsekvenser, en saadan Bevilling drager efter sig, Hensyn, som man i Finansudvalget, selv om man nærer det humane Formaal, absolut maa tage ved de Bevillinger, der forlanges.

Bertelsen (Vejle Amts 5te Valgfres):

Jeg vil ogsaa gerne sige et Par Ord med Hensyn til Silkeborg Vandkuranstalt. Det blev sagt af det ærede Medlem, som sidst

havde Ordet, at det han var bange for var Konsekvenserne. Han sagde, det vilde ikke komme til at passe med de 2,100 Kroner, vi ville efter nogle Aar komme til at staa ved en Bevilling af 100,000 Kr. Det er en Begrundelse for de 2,100 Kroner, der er saa god, at man ikke kan saa den bedre; det er en Begrundelse, der fastslaar, at der er en Mængde Mennesker ude omkring i Landet, som trænge dertil. Naar jeg ser paa den Bevilling af 2,100 Kr., ser jeg paa den saadan, at der er en Klasse af Mennesker, der ubetinget stille sig saaledes, at de sige, at selv om Sygdom rammer dem nok saa haardt, ville de dog ikke ind under det offentlige Fattigvæsen, men som alligevel ere stillede saaledes i økonomisk Henseende, at de umulig selv kunne staffe sig alle de Midler, som skulle til, for at de kunne saa deres Helbred tilbage. Det er den Klasse Mennesker, som ville komme til at søge Fripladserne for de 2,100 Kr. Jeg kender Silkeborg Vandkuranstalt saadan paa lidt nærmere Hold, fordi min Hustru har været der i 2 Somre. Da hun var der første Gang, var hun saadan, at selv Stiftsphysikus Blach, som nu er død, men som var en udmærket dygtig Læge for nervesvækkede, sagde, at der ikke var stort Haab for min Hustru. Vi kom da tilfældig til at rejse sammen med en Kvinde, som havde været paa Silkeborg Vandkuranstalt og anbefalede et Ophold der. Min Hustru kom da derned, og hun kom derfra 2 Aar efter med godt Helbred. Derved kom jeg i Berøring med Vandkuranstalten; jeg kom tit derned og saa til min Hustru, og jeg kom da i Berøring med mange af de Folk, som vare der og søgte Lægehjælp, og den almindelige Mening var da, ikke blot blandt dem, som fik deres Helbred tilbage, men ogsaa blandt dem, som ikke fik den, at de vare meget glade ved at være der. Med Hensyn til Uddelingen af Fripladserne den Gang tror jeg nok, at Fremgangsmaaden var den, at det var Bestyrelsen, der foretog den og navnlig da Læge Klees, som var dygtigt i Behandlingen af de Sygdomme. Jeg tror nok, han gør lidt Forskel med Hensyn til de Sygdomme, han helst vil have ind under Anstaltens Kur. Det er navnlig Nervesygdomme, Kvindesygdomme og Sygdomme, som jeg ikke saadan specielt tør udtale, men det er altsaa enkelte Sygdomme, som der hovedsagelig er Tale om. Ansøgningerne om Friplads maatte da være ledsagede af Attest fra vedkommende Autoritet, enten fra Præsten eller fra Sogneraadet, om, at de vare ubemidlede og ikke i Stand til at udrede Betaling, og saa af en Lægeattest med Hensyn til Sygdommens Udspring og videre